

TROOST.

De zoete zonne blinkt en doet Gods schepping glansen;
't Is alles groen en goud en glinstrend dauwkristal;
De lucht ziet vroolijk blauw, en trillend aan de transen
Licht helder zonnewit de duinrij, golvend, smal.

Een dag vol hoop en lust; natuur ringt rozekransen
Der zilvren zonnebruid, bezielend het heeal. —
Eén donkergrauwe wolk — en weg de blijde glansen
En vale somberte trekt over duin en dal.

Het lieve leven lokt en lacht in heerlijkheid,
Of sombert droevig onder duistre wolken voort. —
Het menschlijk kortziend oog en 't twijfelend harte beidt.

God heeft mijn ziel in smart en donkerheid geleid . . .
Doch uit de zwarte wolk, die thans 't geluk verstoort,
Drupt zachtken malsche regen, die weer zegen spreidt.

H. W. AALDERS.

OCHTENDGLOREN

door J. A. VISSCHER.

39)

NADRIJK VERBODEN

Deze 22e Juni was een sombere dag. Zware onweerswolken bedekten de lucht, een dichte regen viel neder.

Karel had uit verachting voor zijn tegenstanders, die hij toch anders wel waarlijk reden had niet te gering te schatten, zoo goed als geen voorzorgen genomen. Hij vertrouwde thans zóó geheel op de kracht van zijn leger, dat hij het voor een onwaarheid verklaarde, toen men hem meldde, dat de Zwitsers reeds stormden, en beweerde, dat zij hem toch niet durfden aanvallen.

Toch was dat zoo. Aan alle zijden was het krijgsumoor reeds verneembaar. De Zwitsers waren weder met ontembaren moed beziel. Er was iets gebeurd, dat hun opnieuw de overtuiging schonk, dat de Heere der heerscharen met hen medestreed. Toen de legers tegenover elkaar gelegen hadden op den morgen van dien dag, onder het neerslaan van den stroomenden regen uit den zwaar bewolkten hemel, waren de Zwitsers weder als naar gewoonte vóór den slag neergeknield. Plotseling was toen de zon doorbroken en had haar stroomen van licht op het leger der Zwitsers geworpen, zoodat er de kleuren en het staal van opschitterden. En onderwijl bleven de Bourgondiërs in de donkerheid van den somberen regenmorgen gehuld. Een oogeblik slechts hadden zich de wolken geopend, maar voor het vrijheidsleger was het voldoende geweest om den moed aan te wakkeren.

Met een langen juichtoon, die golfde door de rijen, stonden ze op uit hun knielende houding en stormden met hun onweerstaanbare macht op de Bourgondiërs in. Weldra

hadden zij zich meester gemaakt van de batterijen van Karel en hadden zij de Bourgondiërs met hun strijdmacht gedrongen tusschen hun voorhoede, hun achterhoede, de bezetting van Murten en het meer. —

Karel werd opnieuw geslagen, zijn leger werd vernietigd; door een haastige vlucht moest hij wederom het leven redden. 26000 Bourgondiërs vielen in dezen bloedigen slag bij Murten, talloos velen werden er het meer ingedrongen en verdronken jammerlijk. Genade kende men niet. Steeds stond het wreede bedrijf te Granson den Zwitsers voor den geest. Vluchtelingen, die zich hier en daar verbergden, werden zonder mededoogen omgebracht. Vele vluchtelingen werden aan de lange speren geregen en hoog aan de lange lanssen boven de toppen der boomen uitgestoken. Dat is een der verschrikkingen van den oorlog: geen genade, maar *wraak!*

De geheele legerplaats viel den Zwitsers in handen, die er wel niet zulke kostbaarheden vonden als den vorigen keer, doch een grooten voorraad krijgsbehoefden en levensmiddelen buit maakten.

De lijken der gesneuvelden werden begraven in twee grote kuilen met ongebluschte kalk. Later werden de beenderen verzameld en overgebracht naar een daarvoor gebouwd knekelhuis bij Murten, waar ze jaren werden bewaard.

Karel de Stoute had met 3000 ruiters het slagveld verlaten, doch ten slotte bleven er slechts dertig bij hem. Waanzinnig van woede, zonder te spreken, zonder te eten of te drinken, reed hij dag en nacht door, totdat hij het meer van Genève bereikte. Eindelijk bracht de zucht naar wraak hem wederom tot bezinning en beproefde hij nogmaals een leger te verzamelen. Zijn voornemen werd verijdeld, doordat zijn stenden hem het geld weigerden en hij het zwaard moest trekken tegen René van Lotharingen, die zijn land weer had teruggewonnen.

Bekend is, hoe deze de hulp der Zwitsers verkreeg, en mede door het verraad van den Italiaanschen graaf de Campobasso, den gunsteling van Karel, deze laatste bij Nancy verslagen werd en in een moeras op 5 Januari 1477 een ellendigen dood vond.

HOOFDSTUK XVI. Nicolaus von der Flüe.

Liefelijk scheen de zon op een der dagen van de maand Juli van het jaar 1476, het jaar, waarin de vrijheid der Zwitsers werd bevochten. Vrede lag er over het wonder-schoone plekje in de bergen, een kwartier ongeveer van het dorpje Flüeli, aan den ingang van het Melchthal in Unterwalden, waar alles noodigde tot rusten en genieten van de stilte en de schoonheid der natuur.

Het leek een oord, dat weinig door menschen werd bezocht, tenminste slechts een enkel voetpoed, waar de kleine blauwe bloemen vertrapt waren, steeg er heen naar omhoog, tusschen de rotsblokken door en over een enkel kabbeldend beekje, waarover een eenvoudig houten brugje was geslagen.

Roode en witte bloemen kleurden er teeder tusschen het lange frischgroene gras, dat overal uit de rotsspleten afhing en als men dit vriendelijk pad was opgegaan, naderde men een klein dal, als verscholen tusschen de bergen, beschermd tegen de ruwe winden. Hier en daar stonden langs de beek, die er murmelend doorheen dartelde, kleine boomengroepen, tot een boschje vereenigd, waarin de vogels hun opgewekt lied deden hooren en maakten, dat de stille rust van het plekje niet dood was, doch leefde. In een van de boschjes, ten deele ingebouwd in de rotsen, beschut door een kloeken eik, stond een kleine kluis met drie venstertjes, en daaraan gebouwd een kleine kapel. Binnen in de lage woning, waarvan een klein poortje de toegang was, zat een eerwaardig man in biddende houding. Eenvoudig was zijn gewaad. Niets dan een ruwe, bruine pij, om het middel door een touwen gordel opgehouden, bedekte zijn leden. Naast hem stond zijn bed, een ruwe houten bank, met een steen als hoofdkussen.

Daar hief hij het hoofd op en sloeg plechtig de oogen